

NOTAT

Til: Mattilsynet

Dato: 30.08.2024

Saksnr.: 24/00958

Høringsuttalelse - innføring av krav til elektronisk plantevernjournal mv.

NIBIO viser til invitasjon 28. juni 2024 fra Mattilsynet, om å gi innspill til innføring av krav til elektronisk plantevernjournal mv. Innspill er sendt Mattilsynet i digital løsning for høringen 30. august, som anmodet fordelt på kommentarer til enkelte paragrafer og deler av høringen. Gjeldende notat gjengir NIBIOs innspill.

Det bes bl.a. om synspunkter på de nasjonale bestemmelsene i forskriftsutkastet, konsekvenser av en implementering og ønsker rundt løsningen for elektronisk plantevernjournal (inkl. ønsker relatert til forskning).

Innspillet er faglig koordinert av seniorrådgiver Einar Strand i Divisjon for matproduksjon og samfunn, med innspill fra divisjonsdirektør Marianne Stenrød og forsker Gunnhild Jaastad, i Divisjon for bioteknologi og plantehelse.

Kommentarer til § 1 Virkeområde

NIBIO er positive til forslaget.

Kommentarer til § 2 Definisjoner

NIBIO er positiv til forslaget.

Ingen kommentar til å innlemme drone i forskriften. Det er behov for å se på forskriften i forhold til å åpne for bruk av drone, da dette kan bli et nyttig verktøy for spredning av plantevernmidler i framtida. Det pågår flere nasjonale forskningsprosjekter som undersøker fordeler og ulemper ved sprøyting med drone, som vil gi et godt grunnlag for å gjøre en slik vurdering.

NIBIO

Kommentarer til § 6 Andre forordninger om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1107/2009? (Implementeringen av EU-forordningen med krav til sprøytejournal)

NIBIO har ingen kommentarer til forslaget.

Kommentarer til § 11 Informasjonsplikt og kontroll ved salg

NIBIO er verken positiv eller negativ til forslaget.

Forslaget innebærer tilsynelatende en lemping på bestemmelsen, som kan være positivt for mindre utsalgssteder. Det kan imidlertid føre til at kunden kan oppleve mindre forutsigbarhet om når det er mulig å kjøpe plantevernmidler innenfor utsalgsstedets åpningstid.

Kommentarer til ny § 19 a om elektronisk plantevernjournal

NIBIO er positiv til forslaget.

Artikkel 3 i forordningen åpner for lengre frister for registrering enn 30 dager. For en kultur med klart avgrenset sesong bør det anses tilstrekkelig at journalen foreligger etter vekstsesongens slutt. En antar at et evt. krav på 30 dager kun gjelder føring i egen elektronisk løsning og at evt. opplasting til Mattilsynet, jf. forordningens pkt. 2. om å «stille relevante opplysninger til rådighet for den kompetente myndighet etter anmodning herom», kun skal skje etter «udtrykkelig anmodning» jf. forordningens Artikkel 4. Regler rundt dette må presiseres i forskriften.

Kommentarer til ny avstandsgrense i § 20

NIBIO er negativ til forslaget.

Vi ser at innføringen av en avstandsgrense på 50 meter fra vannforekomst er en konkretisering av tidligere krav. Det vises imidlertid til at dagens praksis for føring av vannjournal er avstandskravet på etikett. Konkretiseringen som nå foreslås vil da i realiteten bety at en benytter innføringen av elektronisk plantevernjournal til å skjerpe nasjonale krav. En økning av avstand til vann til 50 meter for krav om vannjournal vil øke antallet som må føre vannjournal. En slik endring vil påføre merarbeid for mange produsenter uten at det påvirker bruken av plantevernmidlene, og vil antagelig øke antallet mangelfullt utfylte journaler jf. høringsdokumentets omtale av mangelfull føring etter dagens regelverk med 30 meter. Dette må vurderes opp mot de nevnte eventuelle lettelser i Mattilsynets tilsynsarbeid.

NIBIO

Kommentarer til nye nasjonale krav til elektronisk journalføring i §§ 20, 26 og 27

NIBIO er verken positiv eller negativ til forslaget.

Se kommentar vedr. § 20.

Vedr. § 26 er det i dagens papirbaserte journal tilstrekkelig med en aktiv avkryssing av IPV prinsipper som er vurdert, uten videre utgreiing. Det bør videreføres dersom en velger å innføre endringer i de nasjonale kravene og kreve elektronisk journal.

Kommentarer til utvikling av systemet for elektronisk plantevernjournal

NIBIO er verken positiv eller negativ til forslaget.

I utviklingen av elektronisk journal må brukerne involveres. Mange produsenter har i dag elektroniske løsninger pålagt av grossist/varemottaker eller andre elektroniske systemer integrert i ulike former for produksjonsstyringsverktøy. Det er viktig at dette hensyntas slik at brukerne av plantevernmidler kun trenger å føre plantevernjournalen en gang. En forutsetter at et system for opplasting av data fra egen elektroniske journal til Mattilsynet er ferdig i god tid før ikrafttredelsen slik at leverandører av ulike journalløsninger rekker å legge til rette for opplasting fra sine systemer og at dette er testet nøye ut før implementeringen. Kompleksiteten av dette medfører at en må vurdere å utsette implementeringen av den elektroniske journalen.

Elektronisk kartfesting av behandlede arealer må nytte samme system som i eksempelvis søknad om RMP midler ved bruk av NIBIOs Gårdskart. I kartløsningen må det kunne dokumenteres aktuelle avdriftsreducerende tiltak som f.eks. buffersoner, kantvegetasjon mot bekk etc. Dette er spesielt viktig i en del fruktdyrkingsområder på Vestlandet.

Andre kommentarer til høringen

NIBIO er verken positiv eller negativ til forslaget i sin helhet.

Som nevnt under § 19 er høringsutkastet mangelfullt når det gjelder å regulere forholdet mellom bondens egen journal og opplasting til Mattilsynets portal.

Det bør adresseres i forskriften hvem som har tilgang til dataene som samles inn og hvordan disse dataene kan brukes. I utgangspunkt er disse dataene bondens eiendom.

Ett av målene med innføring av elektronisk journal er en årlig bruksstatistikk. Det anføres at en konsekvens av innføring av elektronisk journal vil være at behovet for en utvalgsspørring hvert 3/5 år, slik det er i dag, bortfaller. Det forutsettes at Mattilsynet «udtrykkelig anmoder» (jf. forordningens kapittel 4) om opplasting av journal fra et visst antall brukere årlig. Dette må omtales i forskriften. Videre inkluderer dagens utvalgsspørring for å utarbeide bruksstatistikk, som

NIBIO

gjennomføres av SSB, spørsmål knyttet til IPV. Høringsnotatet gir ingen full vurdering av om og hvordan denne type informasjon skal innhentes videre framover. Behovet for denne informasjonen bør vurderes nærmere opp mot gjeldende krav om IPV, og hva som eventuelt vil være hensiktsmessig innhentingsmetode, tatt i betraktning både verdien av informasjon og arbeidsbelastning for yrkesbrukere ved evt. krav om innrapportering.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør, NIBIO